

Aan:

Demissionair staatssecretaris SZW, de heer A. Wiersma
Voorzitter GGD-GHOR Nederland, de heer A. Rouvoet
Voorzitter CNV Zorg & Welzijn, mevrouw Anneke Westerlaken

Oktober 2021

Geachte heer Wiersma en Rouvoet en mevrouw Westerlaken,

Wij vragen uw dringende aandacht voor een urgent probleem waar we allemaal mee te kampen hebben: het grote personeelstekort.

Personeelstekort in de kinderopvang

Als bestuurders in de kinderopvang ervaren wij het dagelijks. Er is een groot tekort aan pedagogisch medewerkers. We staan met elkaar voor een belangrijke uitdaging. Het is tijd om de noodklok te luiden en oplossingen aan te dragen.

Het personeelstekort loopt steeds verder op en we weten dat dit ook op langere termijn zo blijft. De cijfers liegen er niet om. Het aantal vacatures per 1000 banen in de kinderopvang (de zgn vacaturegraad) ligt op 34, en in het westen van ons land zelfs op 40¹. Ter vergelijking: in het onderwijs, dat ook kampt met tekorten, ligt dit cijfer op 21.

De wachtlijsten lopen op, soms al meer dan een jaar en dan niet alleen op de traditionele dagen, maar ook op de woensdag en de vrijdag. Ouders die dachten eindelijk een plekje te hebben, moeten nu soms worden afgebeld omdat de fysieke plek wel beschikbaar is, maar er geen medewerkers meer zijn. Uitbreidingen worden uitgesteld of afgeblazen. En regelmatig moeten groepen tijdelijk worden gesloten vanwege het tekort aan medewerkers.

Huidige situatie: we teren in op onze kwaliteit

We weten als geen ander hoe mooi en bepalend het werk van de pedagogisch medewerker is. Hoe belangrijk het is dat zij liefde, veiligheid en vertrouwen bieden aan alle kinderen en hen helpen in hun ontwikkeling. Dit willen we zo graag goed voortzetten.

De realiteit is echter al langer zorgwekkend. Het is dagelijks puzzelen en iedere avond staan nog talloze diensten open voor de volgende dag. We hebben een groot tekort aan medewerkers. Om de tekorten in andere sectoren als zorg, welzijn en onderwijs op te lossen is méér kinderopvang noodzakelijk – en dus ook meer medewerkers.

Meerdere collega's vallen nu uit; ziek door corona, zwanger, uitval door de werkdruk, banen elders buiten de branche. We zien veel medewerkers vertrekken naar het onderwijs, waar nu extra middelen beschikbaar zijn.

Dagelijks zijn er gaten in de roosters die we met allerhande noodverbanden proberen rond krijgen. We willen immers zo graag alle kinderen opvangen en ouders niet teleurstellen. De praktijk is dat we (te) veel schuiven met medewerkers en kinderen en dagelijks (gediplomeerde) collega's van kantoor moeten vragen om in te vallen. Daarmee teren we op de lange termijn in op onze kwaliteit. Dit is een

---

¹ https://www.kinderopvang-werkt.nl/sites/fcb_kinderopvang/files/2021-04/ko-vacaturegraad-2021-1.pdf

situatie die niet langer kan doorgaan. Op meerdere plekken moeten we helaas al ouders bellen om of kinderen op te halen of om ze te vertellen dat hun kind nog niet kan starten. Grote teleurstelling (en vaak boosheid) bij ouders en dat begrijpen we.

Aantal werknemers in de sector is ruim 40% gegroeid

De sector is de afgelopen jaren al sterk gegroeid: in de afgelopen 5 jaar is het aantal medewerkers in de KO met ruim 40% gestegen (van ca 78.000 in 2015 naar 111.000)². Alleen al het afgelopen jaar zijn er ruim 9.000 extra medewerkers in de kinderopvang komen werken. Met behoud (en zelfs verhoging) van de kwaliteit!

Meerdere oplossingen noodzakelijk

U kent onze sector. We stropen de mouwen op en gaan aan de slag. Maar na zo'n enorme groei en nu zulke hoge tekorten, is de rek er echt uit. Het aantal beschikbare en gekwalificeerde medewerkers is niet eindeloos groot. Daarom doen wij het dringende verzoek om met ons mee te denken en mee te werken aan oplossingen. Voor de korte termijn, zodat wij in de bestaande vraag naar kinderopvang kunnen voorzien met behoud van kwaliteit. En voor de lange termijn, omdat wij verwachten - en hopen - dat de vraag naar kinderopvang alleen maar zal groeien.

We hebben een aantal oplossingen bedacht die ons kunnen helpen om meer collega's te vinden, meer ouders te helpen en meer kinderen te begeleiden in hun ontwikkeling zonder op kwaliteit in te boeten. Graag vragen wij aandacht voor de volgende oplossingen:

- Beroepskrachten in opleiding die de BBL volgen bij formatieve inzet laten meetellen als vast gezicht: op dit moment wordt dit geïnterpreteerd als een wettelijke overtreding.
- Uitbreiden van de kwalificatielijst met studenten van de WO opleidingen pedagogische wetenschappen en psychologie, eventueel met een korte aanvullende scholing over de interactie vaardigheden, veiligheid en gezondheid en wet en regelgeving binnen de kinderopvang. Een goed toegankelijk en laagdrempelig aanbod van aanvullende opleidingen kan de drempel voor geïnteresseerde toekomstige collega's verlagen.
- Studenten die een opleiding volgen die kwalificeert als pedagogisch medewerker op HBO niveau eerder formatief in de dagopvang kunnen inzetten dan na het behalen van 75% van hun opleiding als pedagogisch medewerker.
- Taaleis die ingaat per 2025 laten vervallen voor reguliere dagopvang, die geen VVE aanbieden.
- De groepshulp kunnen inzetten in formatie op de (grotere) BSO's, naast een pedagogisch medewerker.
- De beroepskracht-kindratio in de BSO op locatieniveau regelen in plaats van op groepsniveau.
- Het (tijdelijk) anders invullen van de beroepskracht-kindratio op de babygroepen: in plaats van 3 pedagogisch medewerkers op 9 baby's, 2 pedagogisch medewerkers en een groepshulp, uitgaande van de nu geldende ratio. Door de taken op de groep anders te organiseren kunnen wij hiermee de kwaliteit borgen.
- De drie-uursregeling flexibel kunnen inzetten: op dit moment kun je niet afwijken van de vastgelegde tijden in je pedagogisch beleidsplan en ben je in wettelijke overtreding wanneer je personeel wat formatief over is inzet op een andere locatie of groep wanneer dit betekent dat de roostertijden hierdoor veranderen.

---

² Zie [factsheet_kerncijfers_kinderopvang_2020-i.pdf \(kinderopvang-werkt.nl\)](#) en [azw-infographic-panels-kinderopvang-2021.pdf \(azwinfo.nl\)](#)

Willen we samen het personeelstekort op de lange termijn oplossen dan hebben we nu deze concrete acties nodig. Als experts in de kinderopvang zijn wij van mening dat dit oplossingen zijn die we op heel korte termijn kunnen inzetten en die zeker lucht gaan geven met behoud van de huidige kwaliteit. Daarnaast hebben we ook concrete ideeën voor de langere termijn waarover we graag in gesprek gaan.

Vanzelfsprekend zijn we in de sector actief om het vak aantrekkelijk te maken en medewerkers te blijven boeien en zullen we ook daar weer een schepje bovenop moeten doen (maar niet ten koste van onze collega-sectoren in onderwijs, (jeugd)zorg en welzijn).

Onze zorg is dat we, doordat we de continuïteit niet meer kunnen waarborgen door personeelsgebrek, gaan inboeten op kwaliteit en de kinderen niet de juiste ontwikkeling kunnen bieden die ze zo hard nodig hebben. Daarnaast gaan we een onbetrouwbare partner voor ouders worden in het combineren van zorg en werk. Ouders moeten er (weer) op kunnen rekenen dat de kinderen worden opgevangen en wij een belangrijke bijdrage leveren in hun ontwikkeling. We zien ook dat de wachtlijsten in hoog tempo toenemen omdat we geen nieuwe kinderen kunnen plaatsen. Dit is zeer onwenselijk voor ouders en werkgevers.

Tot slot

Met dit schrijven onderstrepen we de urgentie en verzoeken wij om op korte termijn in overleg te treden – via de brancheorganisaties met wie al overleg is over deze thema's – zodat wij de noodzakelijke oplossingen snel binnen bereik kunnen brengen, om zo de continuïteit en de kwaliteit van de opvang te borgen.

Hartelijke groet,

Barent Momma
Bertus Koot
Nicole Krabbenborg
Robin Alma

Compananny
Kind & Co Ludens
Kindergarden
Humankind

Lisette Smid
Evalien Rengers
Gabrielle Kramer
Sonya van der Horst
Maritza Russel
Stephan van den Oetelaar
Louise Joosten
Carla van de Venne
Johan Vriesema
Dita van Dijk
Margreet Hellemons
Juliet van der Lugt
Heleen Flapper
Niels Kooijman
Mariska Ristjouw
Jelmer Kruyt
Ed Knecht
Alex Lucassen

BenBelle Kinderopvang
Stichting Kinderopvang Oegstgeest
Kindercentrum de Buurvrouw
Flexikids
Kidswonderworld Dribbel en Batavier
Borus Kinderopvang
Ska Kinderopvang
Kind & Co Ludens
FloreoKids
SKZ
GO! Kinderopvang
Wijzer in Opvang en Onderwijs
De Kangoeroe Apeldoorn- Oldenzaal
Kinder Service Hotels
SKBNM
Koningskinderen
Kinderkoepel
Kleine-Ikke

Adriënne Duinkerke	Teun Kinderopvang
Yvonne Schubad	Stichting Kinderopvang Centraal Nederland
Esther Putter	Kinderopvang Buitenspelen
Jolanda Rikers	Kinder Opvang Parkstad
Ingrid Limburg	Kindercentrum Kids & Animals
Monic van Diemen	Kinderopvang Solidoe
Annemieke Vermunt	BSO Oog in Al
Inge den Daas	Kindercentrum Babbels
Henriette Beukema	Stichting Kinderopvang KiWi
Esther Zijl	Forte Kinderopvang
Gaby Alberts	Kinderopvang Berend Botje
Irene Bui	Stichting Kwest
Suzanne Dutilh	Stichting Kinderopvang Kralingen
Maureen van Doorn	Kinderopvang SKR Ridderkerk
Mieke van der Linden	Stichting Kinderopvang Vianen
Noelle Bleize	Stichting Kinderopvang Roermond
Monique Evers	Stichting kinderopvang de Plu
Rogier Vegter	Wasko Kinderopvang
Willy Verweij	Kinderopvang Kidswereld
Inés Sanchez	Stichting Kinderopvang Watergraafsmeer
Louise Klaver	Stichting Kinderopvang Huizen
Jeroen van der Horst	GO! Kinderopvang
Willy Verweij	Kinderopvang Kidswereld
Margreet van der Poll	Kinderopvang Okidoki
Marga Hendriks	Kappio
Sabine van de Wiel	De Kleine Wereld
Laurien Voss-Hanegraaf	Kindercentrum het groenehuis
Mathelijne Smids-Verbakel	Stichting Kinderopvang Berenhuis
Marjolijn Wolsink	kindercentrum Panta Rhei
Corona Koek	Zo Kinderopvang - Samenwerkende Kinderopvang
Arlet van den Berg	Kids and Carrot en Beach Kids
Marit de Wit	Samenwerkende Kinderopvang
Sandra Vlaar	Kinderopvang Les Petits
Sander van Wijngaarden	Casca Kinderopvang
Henriette Schrande	Kinderopvang de Grabbelton
Annemarie Dees	SKH Kinderopvang Haarlemmermeer
Eva Schram	Big Ben Kids
Huber Agterberg	ViaViela
Stephanie Kors	SKOL Kinderopvang
Eva Klein-Giorgi	Yes! Kinderopvang
Ilse Raasing	Stichting Kinderopvang Waterland
Natascha Ebing	Kinderopvang Les Petits
Annemiek Koppejan	Stichting Kinderopvang Walcheren
Nicole Olde Meule	Stichting Kinderopvang Borne en Stichting
	Kinderopvang Hof van Twente
Babiche van der Most	Happy Kids KDV en BSO Ede
Welmoet Ferguson	Kindercentrum Poko Loko Midden-Groningen
Jeroen van Hoesel	Sportfever Kinderopvang
Ruben van der Made	Kinderopvang SKDD

Ruby Hensen

Madeleine Suijker-van Oosten

Manuela Spaninks

Diana Mulder

Wilma Pouw-Naarding

Anouk Ermes

Ad Vos

Tilly Kersten

Mark Siep

Dirk-Peter van 't Sant

Arienne van Mil

Annelies Janssen

Mirjam Companjen/Janine Gerritsen

Bianca Klomp

Lenie van der Werf

Marielle Devilee

Tesse Nuijten

Rob van der Vegt

Ileen Purperhart

Ina Eilander

Corine Laurant

Ben Schnieders

Miranda Hooghart

Elly van de Wetering

Ton Leeggangers

Marjan Terpstra

Marcel Strolenberg

Renate Quispel

Jeanine Lemmens

Jeanette de Jong

Noelle van den Bergh

Ruth Verlare

Käthe Laumans

Monique Mul

Jacqueline Teunissen

Mirte Madelief van Zundert

Stefanie Verrijp

Marian Siebum

Paula Bernsen

Berien Bakker

Mendy Kummeling

Nancy van Els-Burleson

Simone de Jonge

Hotze Hanssen

Veronique van Egmond

Leonie van 't Veer

Vicky Hiensch

Speel-Inn, Small Society, Topkids, Fris

Kinderdagverblijven

Kinderopvang Wageningen

Doomijn kinderopvang

Uk&Ko kinderdagverblijven, Rozengeur en

Maneschijn, Happy Kids Woudenberg en

Scherpenzeel en De Minisoos

Stichting Kinderopvang Haren

PUUR Kinderopvang

PIT kinderopvang & onderwijs

Stichting Welschap Kinderopvang

Plukkebol kinderopvang

Quadrant kindercentra

Kids First COP groep

Kinderopvang de eerste stap

Eigen&Wijzer

Kinderopvang De Klompjes en Groote Boel

Kids2b Noord-Groningen

IJsterk Kinderdagverblijven

KDV Bij ons

De Sport BSO Odijk

Hestia Kinderopvang

Kinderopvang Ukkiepek

Stichting Kinderopvang Purmerend

Kiddoozz Kinderopvang

Kindcentrum De Boomhut

Stichting Kindercentra Gorinchem

KION Kinderopvang

Stichting Kinderopvang Westfriesland

Kids Society Erica Kinderopvang

Kinderopvang Op Stoom

Partou

Blosse

Kdv de Melkfabriek

Krugerpark

Prokino Kinderopvang

Allente

Kinderopvang 't Mereltje de Bilt

Kinderopvang De Geheime Tuin

Kivido

KCWA

BLOS Kinderopvang

Kindcentra Wolderwijs

De Kikkerkoning Kinderopvang

Norlandia Kinderopvang

SkippyPepijn

Woelewippie kinderopvang

GGD Gelderland-Midden

Kinderopvang 't Herdertje

Peuteropvang De Kleine Muskietiers

Ruud de Bruin
Willeke van Rooij
Martin van de Ruit
Diana Kon
Vigdis van der Giesen
Primavera Snelder
Loes Govers
Ursula ten Have
Mariëlle de Marée

Petra van der Wilt
Andrea Spijkerman
Ellen Nelissen
Celine Broekhuizen
Ellen Roos
Bianca Diender - Schrijer
Gerlinde van Driel
Mireille Mooi
Otto J. Heijst

Kinderopvang Ikke
Kinderopvang Potje Knor Geldrop
SWKGroep
Kinderopvang Sam Sammie
HefGroep-KindeRdam
KINOP Kinderopvang
Stichting SooS De Tweeling
BSO de Heiweg
Flowerkids Bloementuin, Sterre, Waterlelie, Madelief,
Bloesem, 't Klaproosje.
Stichting Kinderopvang De Bilt
Doomijn kinderopvang
Kinderopvang 't Nest
Villa Bloom
Doomijn Kinderopvang
Gastouderbureau Tante Vroesh
Dikkie Dik
KDV Klavertje 4
Impuls Amsterdam

CC:

Leden Vaste Kamercommissie SZW
VNO NCW /MKB nl
Stichting van de Arbeid